

OSMAN HAN II (GENÇ OSMAN)

Ömer Faruk Hüsmüllü tarafından yazıldı.
Cumartesi, 07 Mayıs 2011 13:48 -

OSMAN HAN II (GENÇ OSMAN)

Osmanlı sultanlarının on altıncısı ve İslâm halifelerinin seksen birincisi. Babası Sultan Birinci Ahmed Han, annesi Mahfiruz Hadîce Sultandır. 1604 senesinde İstanbul'da doğdu. İyi bir eğitimle yetiştirildi. Arapça, Farsça, Latince, Yunanca, İtalyanca gibi doğu ve batı dillerini öğrendi. Kuvvetli bir edebiyât, târih, coğrafya ve matematik tahsili gördü. 26 Şubat 1618 günü babasının yerine tahta geçen amcası birinci Mustafa'nın rahatsızlığı yüzünden tahtı bırakmaya mecbur olması üzerine, Osmanlı sultânı oldu.

İkinci Osman'ın tahta çıkışının ilk aylarında İran ile barış antlaşması imzâlanarak harbe son verildi. 1620 yazında Halil Paşa kumandasındaki Osmanlı donanması İyonya Denizini kuzeye doğru geçerek Otranto Boğazında Adriyatik'e geldi. Dıraz üssünde iki İtalya gemisini ele geçirdi. Daha sonra batıdan doğuya doğru Adriyatik Denize geçerek Manfredonia Körfezine girdi ve İtalya'ya asker çıkardı. Kısa sürede Manfredonia liman ve şehrini fethetti. Halil Paşa, bu zaferini Pâdişâha ve husûsî bir mektupla da şeyhi Üsküdarlı Azîz Mahmûd Hüdâi hazretlerine bildirdi ve çok hayır duâ aldı.

Bu sırada Boğdan Voyvodası Gratiani Osmanlıya karşı cephe almıştı. İhâneti üzerine azledilen Gratiani Lehistan'a sığındı ve büyük destek gördü. Bu devletten aldığı 50-60 bin kişilik bir kuvvetle Osmanlı topraklarına saldırdı. Ancak Özi Beylerbeyi İskender Paşa, süratle harekete geçip bu kuvvetleri Turla Nehri geçerken imhâ etti. Düşman ordusundan 120 top ile arabalar dolusu zahîre ganîmet olarak alındı.

Diğer taraftan Sultan Osman, Lehistan'ı ele geçirip, Baltık Denize çıkmak, orada bir donanma kurarak, Atlas Okyanusuna geçip Avrupa Hıristiyanlığını, hem Akdeniz hem okyanus donanmalarıyla çember içine almak gâyesiyle 21 Mayıs 1621'de Cumâ namazını kıldıktan sonra sefere çıktı. 1 Eylül 1621'de Hotin önüne varıldı ve kale derhâl kuşatma altına alındı. 35 gün devâm eden muhârebelerde kale birkaç defâ düşmek durumuna geldiyse de yeniçerilerin itâatsizliği ve devlet adamlarının arasındaki geçimsizlikler, kesin netîcenin elde edilmesine mâni oldu. Ancak Nogay tatarlarının beyi Kantemir Mirzâ ile Kırım Hânının oğlu Nûreddîn, Lehistan içlerine kadar akınlarda bulunarak pek çok ganîmetle döndüler. Netîcede kış mevsiminin gelmesi üzerine Lehistan'la barış yapılarak geri döndü.

OSMAN HAN II (GENÇ OSMAN)

Ömer Faruk Hüsmüllü tarafından yazıldı.
Cumartesi, 07 Mayıs 2011 13:48 -

Lehistan Seferinde tam muvaffakiyet elde edemeyen Sultan, bunun sebebinin askerlerin gayretsizliği olduğuna inanıyor ve bâzı ıslâhâtlar yapmak istiyordu. Kapıkulu ocaklarını kaldırarak, yerine Anadolu, Sûriye ve Mısır Türklerinden müteşekkil, sâdece askerlikle uğraşan, pâdişâhın emirlerine itâat eden bir ordu kurmak istiyordu. Aynı zamanda saray, harem ve ilmiye teşkilâtlarında da esaslı değişiklikler düşünüyordu. Ancak onun bu ıslâhât fikirlerine kapıkulu ocakları açıkça karşı çıkıyor, ilmiye sınıfı da çok çekimser davranıyordu. Nitekim, Osman Hanın hacca gitme arzusunu bahâne eden yeniçerilerle sipâhiler ayaklandılar. Öncelikle Osman Hanın hacca gitmekten vazgeçmesi isteğiyle başlatılan isyân, daha sonra bâzı devlet adamlarının kellesinin istenmesiyle büyüdü. Netîcede, isyan, Sultan Osman Hanın hal'i ve Sultan Mustafa'nın ikinci defâ tahta geçirilmesiyle son buldu.

İsyân sırasında Sultan Osman'ı ele geçiren câniler, revâ gördükleri ağır ve kötü sözlerle Orta Câmîye götürerek orada hapsettiler. Genç pâdişâhın mâruz kaldığı hakâretin haddi hesâbı yoktu. Yaptıkları ezâ ve cefâ onu boynu bükük ve perişan bir hâle koymuştu. İkinci Osman Han, kendisine eziyet eden ocak ağalarına karşı; "Dün sabah pâdişâh-ı cihân idim, şimdi uryân kaldım; merhamet edip hâlimden ibret alın; dünyâ size dahi kalmaz; hangi pâdişâhın kulları pâdişâhlarına bu ihâneti ettiler" diyerek yalvardı ise de, bu sözlerin câniler üzerinde hiçbir tesiri olmadı.

Orta Câmide Genç Osman'ın muhâfazasına Haseki Sarı Mehmed Ağa tâyin edildi. Yeniçeriler, Sultan İkinci Osman'ın hayâtına dokunulmayarak kafes hayâtı yaşamasını istiyorlardı. Nitekim, çok hâin bir kimse olan yeni Sadrâzam Dâvûd Paşa onu öldürtmek için cebeci başına emir verince, yeniçeri ağaları mâni oldular. Osman Han, hayâtına kasteden Dâvûd Paşaya; "Behey zâlim, ben sana neyledim? İki defâ mûcib-i katl cürmünü affedip öldürmedim, mansıp verdim, bana gadrin nedir?" diye bağırdı.

Buna rağmen, Dâvûd Paşa, cumâdan sonra en güvendiği adamları olan cebecibaşı ile kalender uğrusu denen zâbite, Sultan Osman'ı Yedikule'ye götürerek boğmalarını emretti. Eski sultanın Yedikule'ye götürülüşünü seyretmek üzere yollara biriken halk, o târihe kadar görülmemiş kalabalığı teşkil ediyordu.

Yedikule'ye gelindiği zaman, vakit akşama yaklaşıyordu. Dâvûd Paşanın emriyle oraya kadar gelen binlerce asker dağıldı. Daha sonra Dâvûd Paşa, cebecibaşına ve kalender uğrusuna dönerek; "Yanınıza sekiz cellâd alıp, Osman'ın işini bitirin. Yarına kalmayın." dedi.

Sultan Osman, günlerden beri perişân vaziyette, aç ve uykusuz olduğu hâlde, kendisini son

OSMAN HAN II (GENÇ OSMAN)

Ömer Faruk Hüsmüllü tarafından yazıldı.
Cumartesi, 07 Mayıs 2011 13:48 -

nefesine kadar müdâfaa etmeye karar vermişti. On cellâdın ilk hüçûmu netice vermedi. Bire on nispet olmasına rağmen, cellâtlar, silâhsız pâdişâhla mücâdele edemeyeceklerini anladılar. Kementten başka silâh da kullanmak istemiyorlardı. Çünkü hânedândan olanın kanı akıtılamazdı. Buna rağmen, dışarıdan balta alan cellatlara genç sultan, büyük bir ustalıklarla karşı koydu. Fakat arkasından gelen bir cellat, baltası ile omzuna vurarak fenâ şekilde yaraladı. Bu durumu fırsat bilen cebecibaşı kemendi Osman Hanın boynuna geçirdi ve yere düşürdü. Diğer câniler de üzerine yüklenerek genç pâdişâhı şehit ettiler (20 Mayıs 1622). Şehit Sultanın cenâzesi, o gece Topkapı Sarayına götürüldü. Ertesi gün yapılacak cenâze törenine hazırlandı. Öğle namazından sonra kılınan cenâze namazını müteâkip, Sultanahmed Camiinde babasının türbesine defnedildi.

Genç Osman'ın şehit edilmesi, târihimizin en acıklı olaylarından biridir. Genç Osman'ın öldürülmesi, Anadolu'da bâzı isyânların çıkmasına sebep oldu. Millet, pâdişâhın öldürülmesini hiçbir zaman hazmedemedi ve onun kâtillerini nefretle andı.

Sultan İkinci Osman Han, güneş yüzlü, heybetli, yüksek himmet sâhibi, bahadır bir pâdişâhtı. Fevkalâde iyi bir binici, silâh ve harp âletlerini kullanmakta pek mâhirdi. Şecâat ve binicilikte akranı pek az olup, şirin çehreli ve güzel tavırlıydı. Gençliğinin en parlak günlerinde tahta çıkıp, tecrübeli, akıllı ve sâdik bir yardımcıya mâlik olmayışı, kendisine bu hazin sonu hazırlamıştı. Yazmış olduğu şu beyt, onun ıslâhat ve düşünceleri ile muhâliflerinin durumunu çok güzel ifâde etmektedir.

Niyetim hidmet idi saltanat ü devletime
Çalışır hâsid ü bedhâh ecel nekbetime

Sultan Genç Osman dînî ve fennî ilimlerde âlimdi. Fârisi mahlasıyla yazdığı şiirlerinin toplandığı Dîvân'ı vardır.